

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
88/17. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2017. július 26.

A főtanácsnoknak a C-643/15. és C-647/15. sz. ügyekre vonatkozó
indítványa
Szlovákia és Magyarország kontra Tanács

**Bot főtanácsnok azt javasolja, hogy a Bíróság utasítsa el Szlovákiának és
Magyarországnak a menedékkérőket érintő kötelező ideiglenes áthelyezési
mechanizmus elleni kereseteit**

*Ez a mechanizmus hatékonyan és arányosan hozzájárul ahhoz, hogy Görögország és
Olaszország kezelhesse a 2015-ös migrációs válság következményeit*

Az Európát 2015 nyarán sújtó migrációs válságra válaszul az Európai Unió Tanácsa elfogadott egy határozatot,¹ hogy a migránsok tömeges beáramlásának kezeléséhez segítséget nyújtson Olaszországnak és Görögországnak. Ez a határozat előírja két év alatt 120 000 egyértelműen nemzetközi védelemre szoruló személynek e két tagállamból az Unió más tagállamaiba való áthelyezését.

A megtámadott határozatot az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdése alapján fogadták el, amely úgy rendelkezik, hogy „[h]a egy vagy több tagállam olyan szükséghelyezettel szembesül, amelyet harmadik országok állampolgárainak hirtelen beáramlása jellemez, a Tanács a Bizottság javaslata alapján az érintett tagállam vagy tagállamok érdekében átmeneti intézkedéseket fogadhat el. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően határoz”.

Szlovákia és Magyarország, amely a Cseh Köztársasághoz és Romániához hasonlóan a Tanácsban e határozat elfogadása ellen szavazott,² azt kéri, hogy a Bíróság semmisítse meg ezt a határozatot, és egyrészt annak a bizonyítására irányuló indokokra hivatkozik, hogy a határozat elfogadása olyan hibákon alapul, amelyek eljárási jellegűek vagy nem megfelelő jogalap megválasztásához kapcsolódnak, másrészt pedig arra hivatkozik, hogy a határozat nem alkalmas a migrációs válságra való reagálásra és e tekintetben nem is szükséges.

A Bíróság előtti eljárás során Lengyelország Szlovákia és Magyarország támogatása végett, míg Belgium, Németország, Görögország, Franciaország, Olaszország, Luxemburg, Svédország és a Bizottság a Tanács támogatása végett avatkozott be.

A mai napon ismertetett indítványában Yves Bot főtanácsnok azt javasolja, hogy a Bíróság **utasítsa el a Szlovákia és Magyarország által előterjesztett kereseteket.**

Először is, a főtanácsnok cáfolja azt az érvet, miszerint jöllehet a megtámadott határozatot nem az EUM-Szerződésben előírt jogalkotási eljárásokban fogadták el³, és az tehát alakilag nem minősül jogalkotási aktusnak az uniós jogrendszerben, azt jogalkotási aktusnak kell minősíteni, mivel több uniós jogalkotási aktust módosít, köztük a „Dublin III” rendeletet⁴. Ezen érv szerint az ilyen jogalkotási aktust az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdésétől eltérő rendelkezés alapján kellett volna elfogadni, mivel ez a rendelkezés nem biztosíthat jogalapot jogalkotási aktusok elfogadásához.

¹ A nemzetközi védelem területén Olaszország és Görögország érdekében elfogadott átmeneti intézkedések megállapításáról szóló, 2015. szeptember 22-i (EU) 2015/1601 tanácsi határozat (HL 2015. L 248., 80. o.).

² Finnország a szavazás során tartózkodott, míg a többi tagállam a határozat elfogadása mellett szavazott.

³ A rendes jogalkotási eljárásról és a különleges jogalkotási eljárásról van szó, amelyeket az EUMSZ 289. cikk írja elő.

⁴ Egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 180., 31. o.).

E tekintetben a főtanácsnok hangsúlyozza, hogy **a megtámadott határozatot tartalmára tekintettel nem lehet jogalkotási aktusnak minősíteni**, mivel az EUM-Szerződés a jogalkotási aktusoknak a nem jogalkotási aktusoktól való megkülönböztetése érdekében pusztán alaki megközelítést tartalmaz. Kizárólag ugyanis a (rendes vagy különleges) jogalkotási eljárásban elfogadott jogi aktusokat lehet jogalkotási aktusoknak tekinteni. Ebből következik, hogy az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdésében előírthoz hasonló olyan eljárásokat, amelyeknek a lefolytatása hasonló a különleges jogalkotási eljárásokéhoz, amelyeket azonban az EUM-Szerződés kifejezetten nem minősít ilyennek, nem jogalkotási eljárásoknak kell tekinteni, és azok nem jogalkotási aktusok elfogadásához vezetnek. Ilyen feltételek mellett a főtanácsnok úgy véli, hogy **ez a határozat az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdése alapján elfogadott nem jogalkotási aktusnak minősül**.

Ugyanebben az összefüggésben a főtanácsnok arra az álláspontra helyezkedik, hogy az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdése **felhatalmazást biztosít olyan intézkedések elfogadására, amelyek az egyértelműen azonosított szükséghelyzetre való reagálás érdekében a menekültügyi tárgyú jogalkotási aktusoktól ideiglenesen és konkrét pontokban eltérnek**. A főtanácsnok azt is hangsúlyozza, hogy ez a rendelkezés lehetővé teszi a Tanács számára a migrációs válság kezeléséhez általa szükségesnek vélt **valamennyi átmeneti intézkedés** elfogadását. Ezen túlmenően a főtanácsnok megállapítja, hogy ezek a pontos és ideiglenes eltérések nem azonosíthatók a menekültügyi uniós jogalkotási aktusokban szereplő érdemi szabályok tartós módosításával, így **a megtámadott határozat elfogadása nem minősül jogalkotási eljárás megkerülésének**.

Végül a főtanácsnok pontosítja, hogy mivel ez a határozat nem jogalkotási aktusnak minősül, **elfogadására nem vonatkoznak a nemzeti parlamentek részvételével összefüggő követelmények** (ezek a követelmények ugyanis csak a jogalkotási aktusokra alkalmazandók).

Másodszor a főtanácsnok megállapítja, hogy az érintett határozat időbeli hatálya (nevezetesen 2015. szeptember 25-től 2017. szeptember 26-ig) pontosan behatárolt, így a határozat átmeneti jellege nem vitatható.

Harmadszor a főtanácsnok kiemeli, hogy **az Európai Tanács 2015. június 25–26-i következtetéseivel**, amelyek szerint a tagállamoknak „konszenzus útján” kell dönteniük az egyértelműen nemzetközi védelemre szoruló személyek elosztásáról „a tagállamok sajátos helyzetének figyelembevételével”, **nem ellentétes az, hogy a Tanács elfogadja a megtámadott határozatot**. Ezek a következtetések ugyanis az áthelyezés egy másik projektjéhez kapcsolódnak, amelynek célja az, hogy a migránsok 2014-ben és 2015 első hónapjaiban megállapított beáramlására válaszul 40 000 személy kerüljön a tagállamok között elosztásra. Erre a projektre a 2015/1523 határozat⁵ vonatkozott, nem pedig a jelen esetben vitatott határozat.

Negyedszer a főtanácsnok **elutasítja azt az érvet, miszerint a Tanácsnak újabb konzultációt kellett volna folytatnia az Európai Parlamenttel**, mivel a Tanács a Bizottság eredeti határozatra irányuló javaslatát lényegesen módosította azzal, hogy többek között figyelembe vette Magyarország azzal kapcsolatban kinyilvánított akaratát, hogy ne szerepeljen az áthelyezési mechanizmus kedvezményezett tagállamai között⁶, valamint azzal, hogy ezt az országot áthelyezési céltagállamként minősítette. E tekintetben a főtanácsnok úgy véli, hogy mivel ezek a módosítások nem érintik a mechanizmus alapvető jellemzőit, a Parlamenttel folytatott újabb hivatalos konzultáció nem volt szükséges.

Ötödször a főtanácsnok megállapítja, hogy jóllehet a megtámadott határozat tartalmaz a Bizottság eredeti javaslatához képest módosításokat, **a Tanács nem volt köteles egyhangú szavazásra**, mivel a Bizottság nem ellenezte ezeket a módosításokat.

⁵ A nemzetközi védelem területén Olaszország és Görögország érdekében elfogadott átmeneti intézkedések megállapításáról szóló, 2015. szeptember 14-i tanácsi határozat (HL 2015. L 239., 146. o.).

⁶ Magyarország állítása szerint annak elkerülése érdekében tagadta meg azt, hogy az áthelyezési mechanizmus kedvezményezett tagállamként minősítsék, hogy a nemzetközi védelem iránti olyan kérelmek megvizsgálásáért felelős tagállamnak tekintés, amelyeket abban a tagállamban kellett volna benyújtani, ahol a migránsok ténylegesen az Unió területére léptek.

Hatodszor a főtanácsnok álláspontja szerint a megtámadott **határozat automatikusan hozzájárul ahhoz, hogy könnyítsenek a 2015 nyarán bekövetkezett migrációs válságot követően a görög és olasz menekültügyi rendszerekre nehezedő jelentős nyomáson, és ezért alkalmas az általa követett célkitűzés elérésére.**

Ebben az összefüggésben az e határozatban előírt intézkedések nem megfelelő hatékonysága nem kérdőjelezi meg a határozat alkalmasságát az általa követett célkitűzés elérésére, mivel e határozatot a meghozatalának időpontjában fennálló ténybeli és jogi helyzet alapján kell megítélni, nem pedig a hatékonysági fokára vonatkozó visszamenőleges megfontolások tükrében. Továbbá a főtanácsnok hangsúlyozza, hogy **ezt a nem megfelelő hatékonyságot** olyan tényezők összessége **magyarázza**, amelyek között **szerepel** az, hogy **a megtámadott határozatot egyes tagállamok** (köztük Magyarország és Szlovákia) **részlegesen vagy teljes mértékben nem hajtják végre**, ami ellentétes a szolidaritással és a terhek igazságos megosztásával kapcsolatos azon kötelezettséggel, amely a tagállamokra a menekültügyi politika területén vonatkozik.

Végül, hetedszer a főtanácsnok kiemeli, hogy **a fent hivatkozott kötelezettség lehetővé teszi a Tanács számára az egyértelműen nemzetközi védelemre szoruló személyek tagállamok közötti kötelező elosztását érintő átmeneti intézkedés elfogadását, így az ilyen intézkedés nem tekinthető úgy, hogy az nyilvánvalóan meghaladja azt, ami a migrációs válságra való hatékony válasz adásához szükséges.**

EMLÉKEZTETŐ: A főtanácsnok indítványa nem köti a Bíróságot. A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva a rábízott ügy jogi megoldására vonatkozó javaslatot terjesszen a Bíróság elé. A Bíróság bírái most kezdik meg a tanácskozást a jelen ügyben. Az ítéletet későbbi időpontban hozzák meg.

EMLÉKEZTETŐ: A megsemmisítés iránti kereset az uniós intézmények uniós joggal ellentétes jogi aktusainak megsemmisítésére irányul. Bizonyos feltételek mellett a tagállamok, az európai intézmények és a magánszemélyek indíthatnak megsemmisítés iránti keresetet a Bíróság és a Törvényszék előtt. Az érintett intézménynek a jogi aktus megsemmisítése miatt esetleg kialakult joghézagot orvosolnia kell.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az indítvány teljes szövege ([C-643/15](#) és [C-647/15](#)) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

A főtanácsnoki indítvány ismertetésekor készített képfelvételek elérhetők:

„[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106